

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XCI. An ieiunium in genere sit lege Diuina praeceptum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

AD VI. Kemnitius aut fallitur, aut fallit trifariam. 1. Affingit Domino dictam hoc: Non esse filios nuptiarum legibus ad ieiunia adigendos: cum addiderit Dominus; *dum cum illis sponsus est*; quando gaudere oportet, non affligi ieiunio; post ablatum verò ieiunabunt, sc. ex præcepto hoc IEIUNABUNT. 2. Fingit testamentum vetus esse præceptum ieiunij, & hoc non ad huius Noui Test. debere. Cum dixerit è contrà Dominus, *Nouum non ad huius debere & veteri*: Vti ibid. *Vinum nouum non fundi in uteres veteres: Et Nemo, hibens vinum vetus statim vult nouum*. Proin S. Patres per *vetus* intelligunt Apostolos, tunc adhuc carnales & veteres; per *nouum*, præcepta euangelica, vt est de ieiunio; quod in nouo Test. esse perfectum voluit Dominus, non imperfectum, vti in Veteri Test. erat. Unde obliquè tangebatur gloriantes in ieiunio legis veteris.

QVÆSTIO XCI.

An ieiunium in genere sit lege diuina præceptum?

LUTHERANI, vt Kemnitius p. 4. Exo pag. 440. fatetur ad testimonia & exempla ieiunij in Scriptura, liberè fieri ieiunia posse. Quo negat esse præceptum. Sic & ceteri.

CALVINISTÆ, vt Calvinus Inst. 4. c. 12. ajiunt esse perniciosam superstitionem confundere ieiunium cum operibus à Deo mandatis: cum sit res per se adiaphora.

SVADENT istis apud Scharpium in *Cursu Theol. Sect. 26. quest. 3*. Quia Traditiones humanae de rebus adiaphoris, verbo Dei contrariae sunt; cum sine verbo Dei ad verum Dei cultum pertinere finguntur. Col. 1. 2. Et cum sub præcepto conscientiae obligantur. Quia Dei voluntas est regula iustitiae: eaque sola

obligare conscientias potest. &c.

AVTOR. Ieiunium generatim sumptum habet diuinum præceptum; in particulari verò est ab Ecclesia determinatum. Ita S. Tho. 2. 2. q. 147. a. 3.

I. Ioelis 2. *Conuertimini in ieiunio. &c.* Hoc merè morale est, non ceremoniale, non iudiciale; quia nil præfigurabat: proinde ad Ecclesiam pertinet omnium sæculorum: teste S. Leone ser. 4. de ieiun. 2. Mat. 6. *Tu autem cum ieiunas, unge caput*: Modum ieiunandi tradit sic, vt præsupponat esse ieiunandum ex præcepto: Sicut & Orandum; quod subiungit.

INSTAT Melanch. hic: Duplex ieiunium est: Sobria cibi sumptio; Et parua, aut nulla, quod deest vel cibus, vel appetitus: Et hoc propriè est ieiunium Evangelicum, de quo Mat. 9. *Cum auferetur ab eis sponsus, tunc ieiunabunt*, sc. ex merore nauisabundi.

DICO: Vocula *Cum* innuit extraordinarium tempus ieiunandi; non quotidianum. *Tu cum ieiunas*. Ibid. *Cum ieiunatis, nolite fieri tristes. &c.* quasi dicat, aliquando ieiunabitis, non quotidie. at quotidie & semper est præcepta sobrietas. Neque ex ablato sponso tantus erat incoror Apostolis. Quia Luc. ult. *Sumebant cibum cum exultatione*. Act. 14. *Deus implet cibo & latitiam corda nostra*, ait Paulus.

II. S. Patres afferunt diuinum Ieiunij præceptum. S. Aug. epist. 86. *Testamentum nouum reuoluens video præceptum esse ieiunium. Quibus autem diebus oporteat ieiunare, præcepto Domini, aut Apostolorum non inuenio definitum*. Addit Dominicis diebus, & à Pascha ad Pentecosten non ieiunari. At contra Melanchthonem hoc est: nam ijs diebus seruanda est & sumptio sobria cibi: & nemo

nemo cogitur ad cibum etiam parvum, qui non habet appetitum, aut cibum.

III. RATIO Suadet. Quia Ius naturæ iubet pœnitentiã agere pro peccatis, tentationi resistere, peccata vitare: atqui potest euenire, vt quis nec per orationem, nec per cleemosynã satisfacere possit: ergo tunc ieiunio tenebitur ad satisfactionem.

Non tamen ieiunium est in Decalogo præceptum; quia hic pertinet ad Iustitiam; ieiunium verò non, sed ad temperantiam.

DICO AD I. Ieiunium cum sit in genere præceptum, & in se bonum; esse res adiaphora nequit, aut Dei Verbo contraria, cum adiaphora nulla ei aduersentur. De obligatione quaest. sequente.

QVÆSTIO XCII.

An lex Ecclesie possit ad ieiunandum obligare in conscientia?

LUTHERANI & CALVINIANI; (sicut olim Eustathiani & Aeriani, teste Socrate l. 2. hist. c. 33. & Epiph. hæresi 75.) pernicaciter negant.

LUTHERVS l. de lib. Christiana. Melanch. in Conf. Aug. a. 26. Brentius in Confes. V. Vitemb. c. de ieiunio.

CALVINVS Inst. 4. c. 12. Kemn. par. 4. Exam. Negant posse talem iustè ferri legem: ab lata quenquam obligari; nisi ratione Scandalis, aut contemptus.

SVADENT ex historia antiquitatis. 1. Kemnitus pag. 89. De ieiunio Paschali voluerunt quidam cum Episcopo Romano leges ferre, opinione necessitatis, sub excommunicatione, quando, quomodo esset ieiunandum. Sed Irenæus despondit, Liberas, & dissimiles, esse illas obseruationes, nec cogendam Ecclesiam.

2. Calu. & Kemn. Montanus, teste Euseb.

hist. l. 5. c. 17. primus tulit legem ieiunij. Et Tertullianus defendit libertatem Christianam contra Montanum; nouasque leges de ieiunio habuit pro hæresi.

3. Spiridion, ait Sozom. l. 1. c. 11. in quadragesima carnes apposuit hospiti suo, & comedit. Ergo ieiunium est res libera.

AVTOR. Legibus Ecclesie fideles obligantur in conscientia ad ieiunium.

1. S. Scriptura Veteris & Noui testamenti. Vide *Antichristum* p. 4. g.

INSTAT Kemnitus Exempla præcepti ieiunij Hebræorum referri ad *νομοϋσιασ* oportere.

AT Audax hoc & impudens est: nam Scriptura laudat filios Ionadab, *Iere.* 35. Mardocheum, *Hest.* 9. ob ieiunia instituta; Et illa quarti, quinti, septimi mensis, *Zach.* 8.

2. Quia sic docet Traditio; Canonesque Apostolorum, *Can.* 68. iubent non ieiunantem in quadragesima Clericum deponi, Laicum excommunicari.

3. Sic & plura Concilia, Sanctique Patres. Vt rectè affirmet *S. Chrys. hom.* 2. in *Genesis*, Quadragesimam inflectere conscientiam Regum & Imperatorum omnium ad obedientiam. Vnde vltima flagellante ante annonam Constantinopoli Iustinianus alteram quadragesimam hebdomadam macellum aperuit: nemo tamen è tanto populo vel id intrasset, mors eis præ fame; præ vtraque præceptum fuit ieiunij.

3. RATIO euincit. Quia præsules Ecclesie possunt condere leges; patet *p. 2. q. 70.* supra: at omnis vera lex actum virtutis non necessarium facit necessarium: talis est actus ieiunij iusta lege præceptus: ergo non necessarius est. Vnde peccat actus præcepti omissor,